

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonė „Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 99/2013 dėl 2013–2017 m. Europos statistikos programos ir ji pratęsiama 2018–2020 m.“

(COM(2016) 557 final – 2016/0265 (COD))

(2017/C 075/10)

Pranešėjas: **Petru Sorin DANDEA**

Konsultavimasis	Europos Parlamentas, 2016 9 15 Europos Sąjungos Taryba, 2016 10 26
Teisinis pagrindas	Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 304 ir 338 straipsniai
Atsakingas skyrius	Ekonominės ir pinigų sąjungos, ekonominės ir socialinės sanglaudos skyrius
Priimta skyriuje	2016 11 29
Priimta plenarinėje sesijoje	2016 12 14
Plenarinė sesija Nr.	521
Balsavimo rezultatai (už/prieš/susilaikė)	221/1/4

1. Išvados ir rekomendacijos

1.1. EESRK palankiai vertina Komisijos pasiūlymą pratęsti dabartinę Europos statistikos programą (ESP) 2018–2020 m. laikotarpiui ir jam pritaria.

1.2. EESRK mano, kad Komisijos politinis pasirinkimas geriausiai atitinka statistinių duomenų naudotojų prašymus ir gali padėti rengti statistikos produktus, naudingus politikos formuotojams, kurie tokiu būdu turėtų didesnes galimybes naudotis statistika formuodami politikos kryptis Europos semestru.

1.3. EESRK mano, kad būtina gerinti esamus ir kurti naujus produktus siekiant įvertinti ES pažangą įgyvendinant JT darnaus vystymosi strategijoje nustatytus 17 tikslų ir 169 uždavinius ir tai turi būti Europos statistikos sistemos (ESS) prioritetas.

1.4. EESRK pakartoja savo anksčiau pateiktą pasiūlymą⁽¹⁾ ir rekomenduoja Europos Komisijai pasinaudoti šiuo nagrinėjamu reglamentu suteikiama proga bei nustatyti priemones, kurių reikia ES ir valstybių narių lygmeniu atlikti mokslinį statistikos tyrimą, kuris leistų įvertinti savanoriškos veiklos sukurtą ekonominę vertę. EESRK mano, kad ši metodika turėtų būti grindžiama Tarptautinės darbo organizacijos parengtu savanoriško darbo įvertinimo vadovu.

1.5. EESRK mano, kad nauji Komisijos siūlomi globalizacijos vertinimo statistikos produktai turėtų apimti ir statistinius tyrimus, kurie leistų įvertinti teigiamą arba neigiamą poveikį bendrajai rinkai, kaip antai asmenų perkėlimo poveikį ES darbo rinkai arba spaudimą, kurį lemia nesąžininga konkurencija, atsirandanti dėl pigios darbo jėgos ir dėl to, kad nesilaikoma Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) reikalavimų dėl darbo santykių, ypač Europos pramonės ir paslaugų sektoriuje.

1.6. EESRK pritaria Komisijos pasiūlymui pradėti tiriamąjį darbą dėl būsimo ES socialinio tyrimo. Per šį tyrimą taip pat turėtų būti surinkti duomenys apie socialinės apsaugos sistemų tinkamumą ir jų tvarumą susidarius naujai demografiniai padėčiai.

⁽¹⁾ Žr. EESRK nuomonę dėl statistikos priemonių savanoriška veiklai įvertinti (OL C 170, 2014 6 5, p. 11).

1.7. Atsižvelgiant į didėjančius migracijos srautus, EESRK rekomenduoja skubiai nustatyti ir ištaisyti migracijos ir prieglobsčio statistinių tyrimų trūkumus. Būtina visiškai įgyvendinti migracijos statistinių duomenų integracijos programą bendradarbiaujant su nacionaliniais statistikos departamentais.

1.8. EESRK rekomenduoja valstybėms narėms skirti daugiau investicijų ESS plėtojimui siekiant pritaikyti ją prie didėjančio statistikos poreikio, taip pat užtikrinti, kad naudojantis sistema šią statistiką būtų galima sparčiai rengti ir skleisti.

1.9. EESRK pakartoja daugelyje ankstesnių nuomonių pateiktą pasiūlymą ⁽²⁾ užtikrinti Eurostatui ir nacionalinėms statistikos institucijoms sustiprintus žmogiškuosius, finansinius ir IT išteklius, nes tai būtina siekiant atlikti vis didesnes užduotis pateikiant kokybišką statistikos informaciją per kuo trumpesnę laikotarpį.

1.10. EESRK atkreipia dėmesį į tai, kad dėl Komisijos ir ESS pastangų gerinti statistikos kokybę ir rengti naujus statistikos produktus neturi pernelyg didėti administracinė našta duomenų teikėjams, namų ūkiams ar įmonėms.

1.11. Kadangi socialiniai partneriai ir pilietinės visuomenės organizacijos gali labai prisidėti prie statistikos produktų gerinimo, kad jais būtų veiksmingiau reaguojama į prašymus teikti duomenis, Komitetas pritaria Komisijos pasiūlymui nuolat palaikyti duomenų naudotojų ir ESS dialogą.

2. Europos Komisijos pasiūlymas dėl reglamento

2.1. Europos Komisijos pasiūlymu dėl reglamento ⁽³⁾ iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 99/2013 dėl 2013–2017 m. Europos statistikos programos ir ji pratęsiama 2018–2020 m.

2.2. Reglamente (EB) Nr. 223/2009 nustatyta, kad pagal Europos statistikos programą turi būti numatyta Europos statistikos plėtojimo, rengimo ir sklaidos sistema laikotarpiui, sutampančiam su daugiamečių finansinės programos galiojimo laikotarpiu. Reglamentas (ES) Nr. 99/2013 taikomas tik 2013–2017 m. laikotarpiui, o daugiamečių finansinė programa tęsiasi iki 2020 m. Todėl reikia pratęsti Europos statistikos programą iki 2020 m.

2.3. Šio pasiūlymo tikslas – pratęsti ESP 2018–2020 m. laikotarpiui ir suteikti finansinę paramą, kurios ESS reikia, kad ji galėtų:

- teikti aukštos kokybės statistinę informaciją ir pašalinti opiausias statistinės informacijos spragas, didžiausią dėmesį skiriant kelioms prioritetinėms sritims, atitinkančioms Komisijos 10 politinių prioritetų,
- stiprinti nuolatinius pajėgumus, kurių reikia siekiant sparčiau reaguoti į naujus poreikius ir pritaikyti statistikos infrastruktūrą, kad būtų išnaudotos naujų duomenų šaltinių teikiamos galimybės,
- stiprinti ESS vidaus ir išorės bendradarbiavimą, siekiant dar labiau didinti sistemos našumą ir užtikrinti jos, kaip oficialios statistikos srities lyderės, vaidmenį visame pasaulyje.

2.4. Atlikusi poveikio vertinimą ir pasikonsultavusi su suinteresuotaisiais subjektais ⁽⁴⁾, Komisija iš penkių pradžioje parengtų politikos galimybių pasirinko tinkamiausią. Pasirinkta galimybė 2c darytų didžiausią teigiamą poveikį duomenų savalaikiškumui, o nauji veiksmai būtų nukreipti į statistinių duomenų nelygybės, skurdo ir materialinio nepritekliaus bei energetikos ir aplinkosaugos klausimais savalaikiškumą.

2.5. Programos pratęsimui (2018–2020 m. laikotarpiui) numatytas 218,1 mln. EUR biudžetas.

⁽²⁾ Žr. EESRK nuomonę dėl Pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo dėl 2008–2012 m. Bendrijos statistikos programos (OL C 175, 2007 7 27, p. 8).

⁽³⁾ COM(2016) 557 final.

⁽⁴⁾ Konsultacijos vyko 2015 m. liepos 23–spalio 15 d. per interneto platformą „Jūsų balsas Europoje“ ir buvo viešinamos per Eurostato ryšių kanalus ir nacionalines statistikos institucijas (NSI).

3. Bendrosios ir konkrečios pastabos

3.1. Atsižvelgiant į tai, kad Europos statistikos programos taikymo laikotarpį reikia suderinti su daugiametės finansinės programos laikotarpiu, EESRK palankiai vertina Komisijos pasiūlymą pratęsti dabartinę Europos statistikos programą 2018–2020 m. laikotarpiui ir jam pritaria.

3.2. Komisijos politinis pasirinkimas turėtų padėti labiau suderinti statistikos rodiklius su 10 Komisijos politinių prioritetų gerinant statistikos priemones ir kuriant naujus produktus. EESRK mano, kad šis politinis pasirinkimas geriausiai atitinka duomenų naudotojų prašymus ir gali padėti rengti statistikos produktus, naudingus politikos formuotojams, kurie tokiu būdu turėtų didesnes galimybes naudotis statistika formuodami politikos kryptis Europos semestriui.

3.3. EESRK pritaria Komisijos iniciatyvai į naujus statistikos produktus įtraukti tyrimus, kuriais būtų vertinama pažanga įgyvendinant JT darnaus vystymosi tikslus. Būtina gerinti esamus ir kurti naujus produktus ES pažangai įgyvendinant JT darnaus vystymosi strategijoje nustatytus 17 tikslų ir 169 uždavinius vertinti ir tai turi būti Europos statistikos sistemos (ESS) prioritetas.

3.4. Ilgą laiką vystymuisi vertinti pasaulio lygmeniu buvo taikomas bendrojo vidaus produkto (BVP) statistikos rodiklis. Savo 2009 m. komunikate ⁽⁵⁾ Komisija pripažino šio rodiklio ribotumą, kadangi jis neleidžia teisingai įvertinti socialinio arba aplinkos vystymosi lygio. EESRK pakartoja pasiūlymus, išdėstytus tiek tuo metu, tiek vėliau pateiktose nuomonėse ⁽⁶⁾, kurie, jo manymu, yra labai susiję su Komisijos pasiūlymu dėl reglamento.

3.5. EESRK pakartoja savo anksčiau pateiktą pasiūlymą ⁽⁷⁾ ir rekomenduoja Komisijai pasinaudoti šiuo reglamentu suteikiama proga ir nustatyti priemones, kurių reikia ES ir valstybių narių lygmeniu atlikti mokslinį statistikos tyrimą, kuris leistų įvertinti savanoriškos veiklos sukuriamą ekonominę vertę. Ši metodika turėtų būti grindžiama Tarptautinės darbo organizacijos parengtu savanoriško darbo įvertinimo vadovu. Jame pateikiama aprašomoji savanoriškos veiklos apibrėžtis pabrėžiant tris pagrindinius požymius: savanoriška veikla – tai neatlyginama, savanoriška ir ne savo namų ūkio naudai atliekama veikla, turinti produktyvaus darbo požymių.

3.6. Rengiant nacionalines sąskaitas turi būti labiau atsižvelgiama į socialinius ir aplinkos apsaugos rodiklius. EESRK ragina Komisiją ir toliau dėti pastangas ir siekti rezultatų šioje srityje pagal 2018–2020 m. ESP.

3.7. Atsižvelgdamas į naujus statistikos produktus globalizacijai vertinti, EESRK mano, kad šie produktai turėtų apimti ir statistinius tyrimus, kurie leistų įvertinti teigiamą arba neigiamą poveikį bendrajai rinkai, asmenų perkėlimo poveikį bendrajai rinkai, spaudimą, kurį lemia nesąžininga konkurencija, atsirandanti dėl pigios darbo jėgos ir dėl to, kad nesilaikoma Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) reikalavimų dėl darbo santykių, ypač Europos pramonės ir paslaugų sektoriuje.

3.8. EESRK mano, kad naudotojų pasitikėjimas statistiniais duomenimis gali padidėti, kai valstybių narių Vyriausybės įgyvendins Europos statistikos valdymo patariamąsios tarybos (ESVPT) pateiktą rekomendaciją ⁽⁸⁾ parengti išipareigojimus dėl pasitikėjimo statistiniais duomenimis.

3.9. EESRK pritaria Komisijos pasiūlymui pradėti tiriamąjį darbą dėl būsimo ES socialinio tyrimo. Atsižvelgiant į senėjančią visuomenę Europoje, į šį tyrimą taip pat turėtų būti įtraukti duomenys apie socialinės apsaugos sistemų tinkamumą ir jų tvarumą susidarius naujai demografiniai padėčiai. Statistinių tyrimų dėl migracijos ir prieglobsčio trūkumai turėtų būti skubiai nustatyti ir ištaisyti.

⁽⁵⁾ Komisijos komunikatas Tarybai ir Europos Parlamentui „BVP ir kiti rodikliai pažangai kintančiame pasaulyje vertinti“, COM(2009) 433 final.

⁽⁶⁾ Žr. EESRK nuomonės „BVP ir kiti rodikliai. Pilietinės visuomenės dalyvavimas nustatant papildomus rodiklius“ (OL C 181, 2012 6 21, p. 14) ir „BVP ir kiti rodikliai pažangai kintančiame pasaulyje vertinti“ (OL C 18, 2011 1 19, p. 64).

⁽⁷⁾ Žr. 1 išnašą.

⁽⁸⁾ <http://ec.europa.eu/eurostat/documents/34693/7723121/ESGAB+Annual+Report+2016>

3.10. EESRK pakartoja daugelyje ankstesnių nuomonių pateiktą pasiūlymą⁽⁹⁾ užtikrinti Eurostatui ir nacionalinėms statistikos institucijoms sustiprintus žmogiškuosius, finansinius ir IT išteklius, nes tai yra būtina siekiant atlikti vis didesnes užduotis pateikiant kokybišką statistikos informaciją per kuo trumpesnę laikotarpį. EESRK rekomenduoja valstybėms narėms skirti daugiau investicijų ESS plėtojimui siekiant pritaikyti ją prie didėjančio statistikos poreikio, taip pat užtikrinti, kad naudojantis sistema šią statistiką būtų galima sparčiai rengti ir skleisti.

3.11. EESRK atkreipia dėmesį į tai, kad dėl Komisijos ir ESS pastangų gerinti statistikos kokybę ir rengti naujus statistikos produktus neturi labai padidėti administracinė našta duomenų teikėjams, namų ūkiams ar įmonėms.

3.12. EESRK pritaria Komisijos pasiūlymui nuolat palaikyti dialogą, kuris turėtų vykti tarp duomenų naudotojų ir ESS. Pilietinės visuomenės organizacijos gali itin prisidėti prie statistikos produktų gerinimo, kad jais būtų veiksmingiau reaguojama į prašymus teikti duomenis. ESVPT savo 2016 m. metinėje ataskaitoje pateikė šiuo klausimu pasiūlymą.

Briuselis, 2016 m. gruodžio 14 d.

*Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto
pirmininkas
Georges DASSIS*

⁽⁹⁾ Žr. 2 išnašą.